

Vlaams
Parlement

vergadering **C114**
zittingsjaar 2014-2015

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 4 februari 2015

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over Vlaamse praktijkcentra voor land- en tuinbouw – 901 (2014-2015)	3
VRAAG OM UITLEG van Johan Verstreken aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheden voor visserij en viskweek in windmolenparken – 887 (2014-2015)	7
VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de strijd tegen het fokken met zieke rashonden – 921 (2014-2015)	11
VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over afbouw van de varkensstapel – 926 (2014-2015)	14

VRAAG OM UITLEG van Jos De Meyer aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over Vlaamse praktijkcentra voor land- en tuinbouw – 901 (2014-2015)

Voorzitter: mevrouw Sabine Vermeulen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Op het vlak van innoverend landbouw- en visserijbeleid is en blijft Vlaanderen een koploper in Europa. Een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid voeren is in die context primordiaal. Om tegemoet te komen aan de maatschappelijke uitdagingen en te evolueren naar duurzamere productietechnieken is het nodig dat de Vlaamse landbouwbedrijven innoveren. Omdat het merendeel van de bedrijven over onvoldoende financiële en menselijke middelen beschikt om die innovaties zelf te ontwikkelen, moet Vlaanderen inzetten op een performant kennis- en innovatiesysteem en een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid. Zo staat in de beleidsnota Landbouw en Visserij 2014-2019.

Het beleidsdomein Landbouw en Visserij beschikt met het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) over een eigen onderzoeksinstelling die vooral actief is op het domein van het toegepast onderzoek. De universiteiten en hogescholen staan in voor het fundamenteel onderzoek en de praktijkcentra leggen zich voornamelijk toe op praktijk- en demonstratief onderzoek. Een nauwere samenwerking en goede afspraken tussen alle spelers moet leiden tot een optimale inzet van de beschikbare middelen, een betere afstemming tussen onderzoeksinstellingen en vooral een betere doorstroming van onderzoeksresultaten naar de landbouwers zelf.

De Vlaamse land- en tuinbouwers kunnen daardoor rekenen op technische expertise en innovatiestimulering via het praktijkonderzoek en de voorlichting van de Vlaamse praktijkcentra. Dankzij hun provinciale inbedding in de voornaamste teeltgebieden en hun nauwe band met de telers kunnen ze snel vragen capteren, oplossingen bieden op het terrein en waar nodig nieuwe oplossingen ontwikkelen in samenwerking met de al genoemde academische of toegepaste onderzoeksinstellingen. De impact daarvan blijkt duidelijk uit de jaarlijks duizenden deelnemers aan studiedagen, proefveldbezoeken, demonstraties, cursussen en andere voorlichtingsactiviteiten.

De zeer pragmatische aanpak van de praktijkcentra is mogelijk dankzij drie belangrijke pijlers: erkenning en financiële steun vanuit de Vlaamse overheid, sterke steun vanwege de provincies en een belangrijke cofinanciering vanuit de sector. Bovendien worden waar uitdieping nodig is samen met collega-praktijkcentra, universiteiten en het ILVO gezamenlijk competitieve projecten IWT (Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie) en EU (Europese Unie) ingediend.

Momenteel is er onduidelijkheid over de eerste pijler: de erkenning en financiering vanuit Vlaanderen. Als voorbeeld verwijs ik naar de ongerustheid van onder meer de praktijkcentra uit Oost-Vlaanderen, de provincie die mij het best bekend is, en u als minister ongetwijfeld ook. Het gaat om het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS) te Destelbergen, het Interprovinciaal Proefcentrum voor de Aardappelteelt (PCA) en het Provinciaal Proefcentrum voor de Groenteteelt Oost-Vlaanderen (PCG) te Kruishoutem. Gezamenlijk tellen ze 2400 leden uit heel Vlaanderen, maar ze staan via hun vormingsactiviteiten garant voor een nog ruimer bereik naar de hele sector.

Minister, hebt u tot doel de praktijkcentra te herstructureren en/of te heroriënteren? Zo ja, in welke richting? Zo neen, vanwaar de ongerustheid bij de betrokken praktijkcentra?

Kunnen de praktijkcentra in de toekomst rekenen op dezelfde financiering vanuit Vlaanderen?

Hoe kan de dienstverlening vanuit de praktijkcentra naar onze bedrijven permanent verbeterd worden?

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Minister, ik deel de visie van de heer De Meyer dat die praktijkcentra heel nuttig zijn voor de sector. Ik ken het Proefcentrum Fruitteelt in Sint-Truiden zeer goed. Zij zijn voortdurend op zoek naar economisch gunstige maar ook ecologisch verantwoorde toepassingen en gewasbeschermingen. Zij doen ook onderzoek naar ziektes. Zo zorgt momenteel het 'Little Cherry'-virus voor problemen.

Zij zorgen ook voor een betere productie en milieuvriendelijke teelttechnieken. Ik pleit er dan ook voor om die centra zeker te behouden omdat zij inhoudelijk sterk praktijkgericht zijn en heel vaak samen met en op vraag van de sector de nodige onderzoeken doen.

Zoals de heer De Meyer ook zei, doen het ILVO en onze universiteiten heel wat onderzoeken en zijn er regelmatig gezamenlijke projecten. Verloopt de samenwerking tussen het ILVO en de onderzoekscentra efficiënt? Zijn er mogelijkheden om die extern te evalueren, of gebeurt dat nu al? Gebeurt er geen dubbel werk? Als we het totale budget van het ILVO en de praktijkcentra optellen, dan komen we via een vrij ruwe schatting op één onderzoeker per vijftig familiale landbouwbedrijven in Vlaanderen. Ik zeg niet dat dit veel of te veel is, maar is er een concreet overzicht van de output van al die onderzoeksinstellingen en is er een efficiëntieonderzoek gebeurd van deze centra?

Is er in het kader van de Vlaamse besparingsoperatie ook een daling van de budgetten in die centra? Over hoeveel procent van werkings- en personeelsmiddelen gaat het gemiddeld? Een eventuele besparing mag niet ten koste gaan van de kwaliteit maar moet worden gerealiseerd op het vlak van efficiëntie.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Innovatie en doorstroming zijn heel belangrijk voor ons land- en tuinbouw, zeker ook met het oog op de creatie van extra werkgelegenheid. Ik onderschrijf dan ook de vraag van de heer De Meyer, maar ik heb ook nog een bijkomende vraag: wordt er permanent gemonitord, bijvoorbeeld via tevredenheidsenquêtes over de mate waarin de dienstverlening door bedrijven als voldoende wordt ervaren en welke werkpunten zijn er eventueel?

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Ik wil me graag aansluiten bij de vraag van de heer De Meyer, die al heeft gewezen op het belang van de praktijkcentra voor toegepast onderzoek in de land- en tuinbouwsector. Het is een innovatieve sector, maar die staat ook voor gigantische uitdagingen. Het onderzoek is zeer belangrijk om de sector voor te bereiden en te ondersteunen, om naar innovatieve oplossingen te zoeken. Wij hebben erkende onderzoekscentra voor fundamenteel en toegepast onderzoek, daarvoor krijgen we ook erkenning in het buitenland. De land- en tuinbouwers willen zien op praktijkniveau dat technieken

en onderzoeken kunnen worden geïmplementeerd in het bedrijf. De praktijkcentra spelen dus een cruciale rol in onze land- en tuinbouwsector, om innovatief te blijven.

Ik wil ook benadrukken, zoals de heer De Meyer zei, dat dit de enige onderzoekscentra zijn waaraan de sector zelf zo'n grote bijdrage levert. De overheid mag dat dan ook niet achterwege laten, want dat zet het vertrouwen en de ondersteuning uit de sector onder druk.

Enkele jaren geleden heeft de Vlaamse overheid heel intensief overlegd met de praktijk- en proefcentra om een vijfjarenplan op te maken. Plannen op lange termijn is niet evident, maar de sector heeft die oefening wel gemaakt. Daarmee moet maximaal rekening worden gehouden.

Mijnheer Engelbosch, ik weet dat de praktijk- en proefcentra op dat moment heel concrete afspraken hebben gemaakt, om het onderzoek heel goed op elkaar af te stemmen. Voor het toegepast onderzoek is al een hele oefening gebeurd. In het bezoek dat we gebracht hebben, hebben we ook begrepen dat er een oefening loopt om ook het fundamenteel en het praktijkonderzoek nog beter op elkaar af te stemmen.

Minister, er zitten verschillende factoren en facetten in het onderzoekslandschap. Er zijn al heel wat inspanningen gebeurd door de praktijk- en proefcentra. Ook hebben ze al ingezet op de oefening om meer te doen met minder middelen. Onder andere indexeringen die eventueel gepland waren, zijn niet opgenomen. Is het mogelijk om met die inspanningen uit het toegepast onderzoek rekening te houden bij de verdere optimalisatie van het onderzoekslandschap binnen de land- en tuinbouwsector?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, de lof die hier is uitgesproken voor de praktijkcentra en hun verdiensten kan ik ten volle delen. Ik weet dat er soms ongerustheid is, omdat er verhalen de ronde doen, maar ik hoop die vandaag te kunnen wegnemen.

Doordat we de praktijkcentra hebben, is er een goede doorstroming van het basisonderzoek naar de praktijk. Daar zijn wij top in. Andere lidstaten benijden ons daarom. We moeten er dus verder op inzetten. Zoals u zegt: onderzoek en innovatie zijn heel belangrijk in die sector, en ook een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid. De afstemming van het praktijkonderzoek en de samenwerking tussen de praktijkcentra zijn al heel sterk geëvolueerd. U verwijst terecht naar die inspanningen, mevrouw Rombouts.

Intussen is ook Agrolink opgericht: achttien partners verspreid over verschillende onderzoeksinstellingen in Vlaanderen hebben een vorm van samenwerking afgesproken. Het is een bijzonder statement dat we enkel kunnen toejuichen. Ze doen zowel fundamenteel als praktijkgericht onderzoek, de brede waaier komt aan bod. De bedoeling is dat door de samenwerking van de verschillende partners wij sterker staan om bijvoorbeeld Europese financiering binnen te halen. Nu doen we er vaak versnipperd aan mee, het is goed als we dat samen kunnen doen, en zo mooie projecten kunnen binnenhalen.

In de beleidsnota erken ik uitdrukkelijk de verdiensten van de sector. In de lopende legislatuur moeten we kijken hoe we nog verder kunnen optimaliseren, dus nog beter op elkaar afstemmen, nog betere voorlichting. Dat is geen kritiek op hoe het nu is. We moeten kijken naar efficiëntie, zeker ook omdat de budgetten schaars zijn.

De praktijkcentra ondervinden nu de generieke besparing die de Vlaamse Regering heeft afgesproken. Dat voelen zij: ze hebben inderdaad 6 procent minder. Daarom zijn ze waarschijnlijk zo ongerust, ze denken dat het een signaal is dat het zal worden afgebouwd. Maar dat is niet waar, het is gewoon een generieke afspraak, die voelbaar is in de sector. Iedereen beaamt dat we goed moeten afstemmen, dat we geen dubbel werk doen, dat er geen overlap is. Het is terecht dat die vraag hier ook is geformuleerd. Dat zullen we de komende jaren doen, maar het heeft op zich niets te maken met die 6 procent besparing die nu is doorgevoerd.

U weet ook dat vandaag enkel de plantaardige praktijkcentra subsidies krijgen. De dierlijke praktijkcentra bestaan enkel virtueel, dat is een samenwerking tussen experts. Zij hebben geen structurele ondersteuning van de Vlaamse overheid. Het is dus niet zo eenduidig hoe en wie wordt ondersteund. Natuurlijk zijn ook zij vragende partij om steun te krijgen en een oefening in dat verband te doen.

Ik wil ook duidelijk stellen dat het niet de bedoeling is om de steun volledig af te bouwen. We hebben enkel de generieke besparing toegepast.

De oefening waarover ik sprak, zullen we grondig en in overleg doen. De praktijkcentra doen voor hun financiering niet enkel een beroep op middelen van de Vlaamse overheid. Ze moeten nu al aantonen dat ze ten minste 75 procent genereren via bijdragen uit de betrokken sectoren. Dat is niet min. Ze krijgen ook steun van de provincies en er is ook projectfinanciering. Die projectfinanciering komt niet alleen van de Europese Unie. Er zijn ook maatregelen die wij via projecten ondersteunen, zoals demonstratieprojecten. Er is dus heel wat financiering die ruim verspreid gebeurt.

Mijnheer De Meyer, u vraagt hoe de dienstverlening aan de bedrijven nog kan worden verbeterd. Ik wil niet vooruitlopen op de oefening die we moeten maken maar bijvoorbeeld inzake communicatie van de onderzoeksresultaten aan de land- en tuinbouwers kan gebruik worden gemaakt van moderne, interactieve communicatiemiddelen die ertoe kunnen bijdragen dat de dienstverlening nog verbetert. Daarmee wil ik niet zeggen dat ze niet goed is, maar over die elementen kan worden nagedacht.

Het nieuwe PDPOIII, de Europese Innovation Partnerships, die deels door Europa en deels door Vlaanderen zal worden gesubsidieerd, biedt ook mogelijkheden. Sleutelementen daarbij zijn de operationele groepen. In een operationele groep organiseren land- en tuinbouwers, maar ook adviseurs, onderzoekers, ondernemers en andere actoren zich rond een bepaald specifiek probleem of vraagstuk dat ze willen oplossen. Deze maatregel heeft het stimuleren van de interactie tussen onderzoek en praktijk tot doel. De betrokkenheid van land- en tuinbouwers heeft natuurlijk ook het voordeel dat het echt vanuit de basis kan groeien en dat er nog meer interactie is in de onderzoekscentra. Door hun deelname in een operationele groep worden ook land- en tuinbouwers mee eigenaar van het proces. De praktijkcentra kunnen daar zeker een belangrijke rol in spelen omdat ze nu al over bijzondere expertise beschikken.

Mijnheer Vanderjeugd, de landbouworganisaties zitten mee in de raden van bestuur. Ze volgen dus op of dit voldoet aan de vragen die leven in de praktijk. Ik zie ook geen grote conflicten tussen wat het ILVO doet en wat de praktijkcentra doen. Er moet goed worden afgestemd en we zullen dat ook onderzoeken. Het is niet zo dat het ene zal worden afgebouwd ten voordele van het andere. Dat is zeker niet de bedoeling van de oefening. We zoeken naar een efficiëntiewinst, ook omdat de middelen beperkt zijn. We kijken aan tegen een besparing en we moeten daar op een efficiënte manier mee omgaan.

Er bestaat inderdaad de bezorgdheid dat we de praktijkcentra willen afbouwen of ervan af willen. Dat is zeker niet de bedoeling, integendeel. We geloven er sterk in. De generieke besparing is ook wel voor hen voelbaar. Los daarvan moet er een oefening worden gemaakt om na te gaan hoe er nog beter kan worden afgestemd en samengewerkt. Dat is niet tegen iets, maar met de bedoeling om er sterker uit te komen. Ik hoop dat de bezorgdheid bij deze is weggenomen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik dank u voor de herbevestiging van uw vertrouwen in de onderzoeks- en praktijkcentra. Dat is bijzonder belangrijk. U hebt terecht verwezen naar het initiatief van Agrolink. Dat is een toekomstgericht en belangrijk instrument.

Mevrouw Rombouts heeft de belangrijke bijdrage van de sector nog eens onderstreept.

Ik wil nog een concrete zorg meegeven over de DAC'ers die in een aantal projecten werken. Misschien kunt u nagaan of daar overgangsmaatregelen voor mogelijk zijn. Het gaat veelal over 50-plussers. In 2012 was er door uw voorganger afgesproken dat die minimaal nog drie jaar zouden kunnen blijven en dat dit geregulariseerd zou worden. Daarna zou worden gekeken wat de mogelijkheden waren. Het gaat om 50-plussers. Als men hun opzeg moet geven, betekent dit een zeer lange opzegperiode met alle financiële gevolgen van dien. Men had gehoopt dat dit zou kunnen doorlopen tot aan hun pensioen of tot ze zouden vertrekken. Is een overgangsperiode mogelijk?

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Meyer, deze beslissing is genomen in de vorige legislatuur. Er is een uitfasering tegen juli. Ik zie niet in hoe we vanuit ons budget nog middelen moeten vinden om dat op te lossen. De beslissing is definitief genomen en iedereen is daarvan op de hoogte. Ik weet dat dit een zorg is. We moeten misschien nagaan hoe we voor die mensen in een extra begeleiding of een andere oplossing kunnen voorzien, maar middelen vrijmaken kan niet. Dat zou dan weer ten koste gaan van andere zaken. Ik ken de bezorgdheid en ik begrijp dat het moeilijke beslissingen zijn, maar ik zie niet in hoe we vanuit het landbouwbudget daar oplossingen aan kunnen geven. Uiteraard zijn we bereid om in gesprek te gaan en te kijken wat de mogelijkheden zijn om die mensen te begeleiden.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Ik noteer uw engagement dat u de probleemsituatie inziet en dat u bereid bent in gesprek te gaan om samen te zoeken naar mogelijke oplossingen binnen het budget, waarvoor dank.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Johan Verstreken aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de mogelijkheden voor visserij en viskweek in windmolenparken – 887 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Voorzitter, in de beleidsnota Visserij ziet de minister opportuniteiten voor de ontwikkeling van viskweek in windmolenparken in de Noordzee.

Enkele jaren geleden liet het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) al een studie uitvoeren naar nieuwe mogelijkheden voor zachte visserij en aquacultuur in windmolenparken. Studies toonden aan dat de windmolenparken druk bevolkt worden door een aantal vissoorten zoals zeebaars, noordzeekrab en kreeft, waardoor er mogelijkheden zijn voor zachte visserij en aquacultuur.

Kleinschalige passieve visserij, zonder bodemberoering, is volgens ILVO mogelijk op een duurzame en ecologische wijze. Ook de Vlaamse aquacultuur zou volgens ILVO tussen de windmolens een interessante vestigingsplaats kunnen vinden. Vissers die passieve visserij beoefenen, zijn dan ook vragende partij om de zones voor visserij op een wettelijke en goed omlijnde wijze te gebruiken.

Passieve visserij in windmolenparken draagt bij tot zowel socio-economische verduurzaming als ecologische verduurzaming. Op socio-economisch vlak biedt het nieuwe opportuniteiten voor de visserij, waardoor een nieuwe instroom aan vissers, jongere vissers, ondernemingskansen aangeboden krijgen. Dit is van essentieel belang voor de toekomst van de sector. Op ecologisch vlak draagt passieve visserij bij tot een verminderde bodemberoering, Ook een stijging in populaties van potentiële vissoorten voor kleinschalige passieve visserij maakt duurzame visvangst mogelijk.

In de vorige legislatuur, met name in de commissie Visserij van 6 juni 2012, ondervroeg ik toenmalig minister Peeters naar de mogelijkheden voor passieve visserij in windmolenparken. De minister antwoordde toen dat de opportuniteiten voor zachte visserij en aquacultuur zeker moesten worden onderzocht. De minister sprak zelfs van de mogelijkheid van een openzeeboerderij als vorm van aquacultuur op zee. Er waren echter nog te veel vragen inzake veiligheid en toegankelijkheid om reeds concrete maatregelen te nemen. Er werd volgens de minister wel volop nagedacht over een nieuw beleid met betrekking tot de toegangsrechten of concessies tot het gebied.

Minister, wat is de stand van zaken met betrekking tot passieve visserij in windmolenparken? Is er ook al meer duidelijkheid inzake veiligheid en toegankelijkheid?

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Sinds juni 2012, toen u de voormalige minister ondervroeg in de commissie, is er inderdaad al heel wat nieuw beleid gekomen op het vlak van visserij en aquacultuur in de windmolenparken. Dat zal minister Schauvliege misschien ook in haar antwoord meegeven.

Ik verwijs daarvoor naar het marien ruimtelijk plan, het naslagwerk dat we zeker moeten lezen wanneer we het hierover hebben. Het is weliswaar een federaal Noordzeeplan, maar in de voormalige legislatuur heeft de federale staatssecretaris van de Noordzee mij gezegd dat het in nauwe samenwerking met Vlaanderen tot stand zou komen. Minister, is dat inderdaad zo gebeurd?

Het marien ruimtelijk plan voorziet in zones voor geïntegreerde aquacultuur, dus geen monocultuur, ter hoogte van twee windmolenparken. Het gaat over de zones Belwind 1 en C-Power. Het betreft eigenlijk maar 20 procent van de totale windmolenzone. Onderzoek heeft aangetoond dat er rond de windmolenparken heel wat kweekactiviteit van vissen aanwezig is. Vooral de kabeljauw heeft daar een kraamkamerfunctie ontwikkeld. Heel wat wetenschappers pleiten zelfs voor een volledig vangstverbod in de windmolenzones. Minister, hoe kan de passieve visserij samengaan met de instandhouding van populaties vissen en schaaldieren in die windmolenzones, terwijl er in het federaal marien plan gezegd wordt dat visserijactiviteiten niet zijn toegestaan in de windmolenzones?

We gebruiken heel veel termen in de visserij. Wat wordt er door ILVO in feite verstaan onder de term 'kleinschalige passieve visserij', zoals ILVO het definieert? Heeft dat betrekking op de niet-professionele visserij, of op de grijze zone semiprofessionele of semicreative visserij die wij vorige week in de commissie hebben aangehaald?

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik kan de kwaliteit van de vraagstelling van de voorgangers niet evenaren, maar ik wil wel minstens mijn steun aan de vraagstellers uiten. Met enige na-ijver: het zou zo'n goede vraag geweest zijn voor een parlementslid van Groen. Als iemand anders die vraag dan stelt, is het eigenlijk nog veel krachtiger, minister. *(Gelach)*

Ja, het is zo. Ik kan dus alleen maar supporteren. Ik kan er alleen op rekenen dat staatssecretaris Tommelein, die bevoegd is voor de Noordzee, maar weliswaar niet voor de 'visch' in de Noordzee, en zich gisteren heeft geuit als werkman, zich morgen zal uiten als zeemeermin. Ik hoop dat hij dit soort onderzoek ondersteunt.

Mevrouw Vermeulen zit inderdaad dicht bij de kern van de kwestie. De vraag is of het hier over die kweeksituatie gaat. Collega's, merkwaardig genoeg veroorzaakt de inplanning van die windmolenparken in de Noordzee een onverwachte meevaller. Het biedt namelijk nieuwe kansen tot herstel van de populatie in de Noordzee. Dat kunnen we alleen maar toejuichen.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Er is hier al heel wat gezegd door mijn collega's. Aansluitend op mevrouw Vermeulen, wil ik zeggen dat er nu inderdaad een geïntegreerde aquacultuur mogelijk is. Om de vraag van de heer Verstreken te ondersteunen: zou het niet beter zijn die term 'geïntegreerde mariene cultuur' te veranderen in 'nutriëntenneutrale' of 'extractieve mariene cultuur', waardoor het wel mogelijk zou zijn om die monoculturen daar te kweken?

Minister, wat is de stand van zaken van de aanbeveling die ILVO heeft gedaan om rekening te houden met bijkomende randvoorwaarden om mariene cultuur toe te staan in de Natura 2000-gebieden, wat in dat marien ruimtelijk plan niet mag?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer Verstreken, dank u voor uw vraag.

Op basis van een federaal koninklijk besluit is de scheepvaart in het algemeen verboden in de windmolenparken. Er is wel in een aantal uitzonderingen voorzien. Als de concessiehouder akkoord gaat en het gaat over wetenschappelijk onderzoek, dan kan het wel. Op dit moment zijn er gesprekken gaande, maar er is nog geen echt experiment bezig. Een ander koninklijk besluit, van 2012, creëert een soort van veiligheidszone rond de gebieden waar energie wordt opgewekt. Binnen dat gebied is ook de toegang met vaartuigen verboden. Er zijn enkele uitzonderingen, zoals overheidsschepen die controles moeten uitvoeren, maar ook middelen voor wetenschappelijk onderzoek of de concessiehouder zelf. Ook deze uitzonderingen moeten worden afgestemd met de concessiehouder. Er zijn natuurlijk ook bepalingen die worden toegepast bij die eventuele illegale activiteiten. Dat verbod ging vooral over risico. Men heeft dan ook minder rekening gehouden met andere toepassingen die er zouden kunnen zijn, zoals de zachte visserijmethode. De combinatie van de twee koninklijke besluiten zorgt voor problemen.

We stellen inderdaad vast dat verschillende vis- en schaaldierenpopulaties rond die windmolenparken toenemen. Dat is voor deze populaties een ideaal biotoop. Zeebaars, kabeljauw, kreeft en noordzeekrab zijn stuk voor stuk mogelijke doelsoorten voor verschillende types van passieve visserij. Passieve visserij is op een duurzame en ecologische wijze vissen zonder bodemberoering. In principe zijn er geen technische beperkingen voor het toepassen van die passieve visserijtechnieken in windmolenparken.

Wat de Belgische windmolenparken betreft, zijn er de fysische omstandigheden die mogelijk wel beperkingen opleggen om het op een efficiënte manier te doen. Het probleem is dat er op en rond de Thorntonbank een heel sterke stroming is. Voor deze technische uitdaging kunnen oplossingen worden gezocht, maar het lijkt op dit moment niet zo evident.

Wij beschikken op dit moment niet over gegevens met betrekking tot passief vissen in de Belgische windmolenparken. Er zijn nog geen experimenten uitgevoerd. Ik had een overleg met mijn collega Tommelein, die bevoegd is voor Noordzee en bezig is met dat marien ruimtelijk plan, waar wij ook bij betrokken zijn. Ook de bescherming van de Natura 2000-gebieden komt daarbij aan bod. Dat gebeurt in nauw overleg met onze diensten, die ook bevoegd zijn voor de uitvoering van het Natura 2000-gebied. Aan de ene kant moet je bekijken hoe je de soorten daar kunt beschermen; aan de andere kant moet je de visserijmogelijkheden die er zijn, misschien ook kansen geven.

Niet alleen onze diensten vanuit het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) maar ook die van het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) en dergelijke meer worden daarbij betrokken.

Heel concreet zijn er op dit ogenblik nog geen experimenten omdat er nog een aantal technische uitdagingen zijn. Voorzitter, misschien moet u eens een plaatsbezoek brengen.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken (CD&V): Voorzitter, als de minister dit voorstelt, kan ik daar misschien een paar dingetjes aan koppelen. Er zijn inderdaad verschillende spelers. Dit is federale materie, dit is Vlaamse materie. En dan zijn er de eigenaars van de windmolenparken. Misschien kan het ILVO ons ondersteunen, maar ook het VLIZ.

Met een aantal van de collega's die hier aanwezig zijn, die ook lid zijn van de commissie Buitenlandse Zaken, hebben we vrijdag een bezoek gebracht aan de Unesco. Weinigen weten dat daar een afdeling gespecialiseerd is in zeestromingen over de hele wereld. Al die zaken komen samen in Oostende, op het domein van de Vismijn. Het zou interessant zijn om een werkbezoek te organiseren aan het VLIZ. Dat kan misschien nuttige informatie leveren over dingen die al dan niet mogelijk zijn. Het zou misschien ook interessant zijn om in het buitenland te bekijken hoe daar de systemen werken. Expertise is belangrijk en ideeën kunnen worden uitgewisseld. In Groot-Brittannië en Denemarken heeft men daarmee al ietwat meer ervaring. Ook in Duitsland is men ermee bezig.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Op het vlak van expertise volgt ook het ILVO het Europese project 'At Sea' op rond het kweken van zeewier. Dat kan ook wel enige helderheid brengen in de zaken.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ik wil gewoon nog een taalkundige correctie aanbrenghen. Het is natuurlijk Bart Tommelein, de zeemeerman. (*Opmerkingen. Gelach*)

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): In Vlaanderen hebben we al een nare ervaring gehad met de mosselkweek. Dat is toen op een fiasco uitgelopen. Ik hoop dat met die nare ervaring rekening zal worden gehouden in de toekomstige projecten die de blauwe economie kunnen realiseren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sabine Vermeulen aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over de strijd tegen het fokken met zieke rashonden – 921 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, op 29 november 2014 las ik in een persartikel dat er in januari 2015 een ministerieel besluit zou komen om de strijd aan te gaan tegen het extreem doorfokken van rashonden.

Het ministerieel besluit zal boetes opleggen aan wie fokt met zieke rashonden. De reuen en teven waarmee gefokt wordt, zullen moeten worden geregistreerd, zodat er een beter zicht komt op de stamboom. Verder zou er ook een verplicht bloedonderzoek op de fokdieren komen.

Het lab Dierlijke Genetica van het UZ Gent heeft in 2013 23 hondenrassen en de erfelijke problemen van deze rassen in kaart gebracht. De fokdieren van die rassen zullen verplicht worden getest op bepaalde erfelijke aandoeningen. Zijn ze ziek, dan mag er niet meer mee gefokt worden, wat mij ook maar logisch lijkt. Dat zal worden gecontroleerd door inspecteurs. Wie het niet navolgt, kan een boete krijgen.

Minister, wat is de stand van zaken betreffende het ministerieel besluit? Trad u daarvoor in overleg met uw collega, minister van Dierenwelzijn Ben Weyts? In welke mate wordt er verder gewerkt aan een uitbreiding van de lijst van 23 hondenrassen en hun erfelijke aandoeningen? Er bestaan immers veel meer dan 23 hondenrassen. Op welke manier zal er controle komen op de rassen die niet voorkomen bij de reeds in kaart gebrachte erfelijke aandoeningen? Zullen die rassen buiten controle en beboeting vallen? Welke dienst zal de inspectie uitvoeren?

Bent u ook bereid om fokverboden op te leggen voor fokkers die de regels aan hun laars blijven lappen? Bent u van mening dat de controles niet alleen reactief, dus op basis van klachten, maar ook proactief en preventief dienen te gebeuren? Kunt u inschatten hoeveel extra personeel daarvoor moet worden ingezet? Zijn de middelen daarvoor voorhanden?

Het onderzoek 'Duurzame fokkerij van rashonden, rasspecifieke fokstrategieën voor het terugdringen van erfelijke gezondheidsproblemen bij hondenrassen', dat sinds januari 2013 gefinancierd wordt door het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) van de Vlaamse overheid, loopt nog tot 2016. In welke mate werd of wordt dat lopende onderzoek geraadpleegd voor de opmaak van het ministerieel besluit?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Voorzitter, minister, collega's, het is evident dat zij die van rashonden en honden houden, zich getroffen voelen. Ik ben een grote amateur van Engelse en Mechelse herders, rottweilers, labradors, bordercollies enzovoort. Ik heb zelf gekweekt met rottweilers, ik heb indertijd zelfs een kweeknummer gehad.

Het probleem is dat het niet alleen over de erkende en bekende kwekers gaat. Het grootste deel van de puppy's, ongeveer 100.000 in Vlaanderen, komt van de privé-kweek. En daar is controle moeilijk.

Er zijn al vragen over gesteld aan de bevoegde minister Weyts. Er zijn een aantal controleurs overgekomen van de federale diensten om mee te helpen. Er is een idee om iets te doen zoals bij het Voedselagentschap, en een beroep te doen op zogenaamde 'dierenartsen met opdracht' (DMO), dus privé-dierenartsen, om die controles verder te kunnen waarmaken. Kunt u dat systeem bespreken met uw collega Weyts? Dat zou goed zijn voor iedereen.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, het fokkerijbeleid is belangrijk, maar als we wensen dat het gedragen wordt, is overleg met de fokkerijverenigingen zeer belangrijk, omdat zij bij hun leden voor een meer gedragen beleid kunnen zorgen. Is er systematisch overleg met de fokkerijverenigingen?

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Ik wil eerst en vooral wat duidelijkheid scheppen over de bevoegdheidsverdeling. Er zijn inderdaad een aantal aspecten die betrekking hebben op Dierenwelzijn en een aantal andere aspecten die nog onder federale bevoegdheid vallen. Ik zal het voor alle duidelijkheid nog eens kort op een rijtje zetten.

Als we het over internationale handel hebben, dus de import, en dierengezondheid van honden, gaat het over een veterinaire aangelegenheid. En dat is en blijft federale materie. Als het gaat over de manier waarop met honden wordt omgegaan en hoe ze verzorgd worden en leven, gaat het over Dierenwelzijn. Ook de erkenning van hondenkwekerijen of handelszaken valt onder de bevoegdheid Dierenwelzijn, en dat is de bevoegdheid van collega Weyts. De hondenhouderschap is dus zijn bevoegdheid.

Als we het dan hebben over het verbeteren van hondenrassen, via de toepassing van duurzame fokkerijtechnieken, bijvoorbeeld om inteeltproblemen tegen te gaan, gaat het over het fokkerijbeleid. De hondenfokkerij en de erkenning van de fokkerijverenigingen zijn de bevoegdheid van de minister van Landbouw.

De genetische diversiteit binnen bepaalde hondenrassen is ernstig bedreigd. De voornaamste oorzaak is natuurlijk de doorgedreven selectie in functie van bepaalde kenmerken, bijvoorbeeld een platte neus, en het streven naar een echte raszuiverheid, een kampioenencultuur, uniforme honden die bij keuringen en wedstrijden perfect in orde zijn. Dat heeft ernstige gevolgen: inteelt, erfelijke gebreken, doodgeboren puppy's, kortere levensduur.

Dat zorgt voor heel veel leed bij de dieren zelf, maar vaak ook bij de eigenaars: misnoegde kopers, eigenaars van honden die hun gezelschapsdier na verloop van tijd zien lijden, en die ook vaak met hoge dierenartskosten te kampen hebben. Die problematiek is nu actueel bij honden, maar hij is ook niet nieuw. We hebben dat in het verleden ook gekend bij paarden, runderen en schapen. Voor die soorten werd de problematiek succesvol aangepakt. We moeten dat nu ook doen voor de honden. Een duurzaam fokbeleid richt zich op twee zaken: selectie tegen erfelijke

aandoeningen en het behouden van genetische diversiteit en inteeltbeperking. Omdat de fokkerij van honden gebeurt volgens dezelfde biologische wetmatigheden, is het logisch om dat ook daar door te trekken.

Kenmerkend voor duurzaam fokbeleid is dat het zich niet rechtstreeks richt tot individuele fokkers maar tot verenigingen en organisaties van fokkers. De heer De Meyer vraagt terecht dat er goed overleg mee wordt gepleegd, en dat gebeurt ook.

Het twintigtal rassen waar u naar verwijst, mevrouw Vermeulen, zijn de eerste rassen waarnaar expliciet onderzoek is verricht in Vlaanderen. Deze rassen nemen het voortouw om de genetische diversiteit binnen de raspopulaties te verbeteren. Er zijn natuurlijk nog veel meer rassen in Vlaanderen, daar hebt u een punt. Het is niet omdat er vandaag nog geen onderzoek naar is verricht dat er zich geen problemen kunnen voordoen.

Wat betreft de fokverboden en de controles gaat het om een koninklijk besluit van 27 april 2007. In artikel 19 is bepaald dat het fokken met honden en katten die een erfelijke aandoening vertonen, verboden is. Deze wetgeving inzake het houden en verhandelen van dieren valt onder Dierenwelzijn.

U verwees ook naar het lopende IWT-onderzoek 'Duurzame fokkerij van rashonden, rasspecifieke fokstrategieën voor het terugdringen van erfelijke gezondheidsproblemen'. Uiteraard doen we een beroep op die expertise, er wordt ook vaak overleg over gepleegd.

Dat is de stand van zaken. We zijn er volop mee bezig. We hopen dat we snel rond zullen zijn met het ministerieel besluit zodat dit kan worden geregeld.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Voorzitter, minister, ik dank u voor het antwoord. Ik begrijp dat het ministerieel besluit nog niet klaar is, dat er nog volop aan wordt gewerkt.

Ik ben me er ook heel goed van bewust dat de fokkerij slechts ongeveer 15 tot 20 procent van het aantal gekweekte dieren uitmaakt, maar we mogen niet vergeten dat de honden waarvan we nu spreken, echt wel het merkproduct zijn. De aanverwante honden die bij particuliere kwekers en handelaars worden gekweekt, zijn in feite de witte producten van dat merkproduct. Het is daarom heel belangrijk dat ze in hetzelfde bad worden getrokken. Het is belangrijk dat daarmee rekening wordt gehouden bij de opmaak van het ministerieel besluit. Alles hangt aan elkaar vast. Wie aan een deelgebied raakt, grijpt in op de hele keten.

U zegt dat 23 rassen nu het voortouw nemen en dat er verder wordt gewerkt aan het onderzoek. We mogen niet vergeten dat die 23 rassen enkel deel uitmaakten van de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus. Het is dus geen volledig onderzoek, het is een beperkt onderzoek dat maar over één fokkerijvereniging gaat. Ook daarop kan dus nog verder worden ingezet.

Ik heb nog een aansluitende vraag. Ik heb het laatste verslag van de Raad voor Dierenwelzijn gelezen. Het is weliswaar een federale raad, maar ondertussen is het toch bijna een Vlaamse. In het verslag wordt verwezen naar de opmaak van het ministerieel besluit. Er staat in dat het ministerieel besluit het fokken van dieren met een erfelijke aandoening kan verbieden door een lijst op te stellen. De Raad voor Dierenwelzijn adviseert en vraagt om die lijst niet op te stellen omdat die de genetische diversiteit nog zou inkrimpen. Als het ministerieel besluit er

komt, komt die betreffende lijst er dan in waarmee men dieren met een erfelijke aandoening zou verbieden?

De voorzitter: De heer De Croo heeft het woord.

De heer Herman De Croo (Open Vld): Minister, ik dank u voor de uitleg. Een kat zou haar jongen niet terugvinden in de bevoegdheidsverdeling. Maar enfin, honden zijn misschien beter geschikt om dat te doen.

Ik heb geen reactie van uwentwege gekregen op het inschakelen van vrijwillige dierenartsen. Ik weet dat het een bevoegdheid van minister Weyts is, maar het zou toch toelaten om ter zake een beetje meer proactief te werken.

Ik deel de mening van de heer De Meyer dat niets kan worden ondernomen zonder overleg met de mensen die serieus of professioneel met het kweken bezig zijn. Laten we hopen dat het na enige tijd beter gaat.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Mijnheer De Croo, ik heb uw vraag niet beantwoord omdat het inderdaad mijn bevoegdheid niet is. Ik zal de suggestie overmaken aan mijn collega, dat is geen enkel probleem.

Mevrouw Vermeulen, we zijn volop bezig, ik zal dus niet vooruitlopen op de inhoud van het ministerieel besluit. Zodra we ermee rond zijn, zult u kunnen zien hoe we het concreet hebben aangepakt.

De voorzitter: Mevrouw Vermeulen heeft het woord.

Mevrouw Sabine Vermeulen (N-VA): Ik stel voor om hier in de toekomst zeker nog op terug te komen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Bart Caron aan Joke Schauvliege, Vlaams minister van Omgeving, Natuur en Landbouw, over afbouw van de varkensstapel – 926 (2014-2015)

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Voorzitter, minister, collega's, ik kom graag nog eens terug op een agendapunt dat al in de eerste commissievergadering van deze legislatuur aan bod is gekomen en sindsdien in zo goed als alle commissievergaderingen. Ik heb het over de problematiek en de malaise in de Vlaamse varkenssector.

Mijn aanknopingspunt is de houding van Europees commissaris Hogan en de inspanning die u doet om extra maatregelen te mogen nemen ten behoeve van de Vlaamse varkenssector. Vorige week kregen we een debriefing van de laatste ministerraden ter zake en van de moeizame stappen die worden gezet. Ik wil toch even een aantal elementen inbrengen.

Ik heb nog eens opgezocht wat de genoemde commissaris hierover heeft gezegd. Ik vond het persbericht terug op de fantastische site www.thepigsite.com : "At the Agricultural and Fisheries Council meeting earlier this week Belgium, (...) expressed their concerns about the market situation for pig meat in the light of the Russian import restrictions. (...) The Commission noted that in addition to the

Russian embargo, the overproduction in some member states is also responsible of this situation”.

Deze laatste zin ligt aan de basis van mijn vraag. Hier wordt dus door de Commissie en meer bepaald door de commissaris minstens gezegd dat er overproductie is in een aantal lidstaten van de Europese Unie.

U hebt er al min of meer op gereageerd door te stellen dat zijn bewering niet was onderbouwd met cijfergegevens, maar u ging er ook niet dieper op in. Het lijkt me wel de moeite om dat vandaag even te doen.

De prijszetting voor het varkensvlees is een cruciaal punt in deze discussie. Het is het knelpunt. Dit probleem is een gevolg van de economische regels die aan de basis liggen van deze markt: als er meer aanbod is dan vraag, dan zakken de prijzen. Zo goed is mijn elementaire kennis van de economie nog. Het Russische embargo is zeker voor de Vlaamse varkenssector een cruciale factor geweest in de prijszetting. Er zijn nog factoren, maar ik ga er vandaag niet verder over uitweiden.

Ik heb nog wat research gedaan over de Vlaamse varkensstapel. Je vindt zelfs cijfers over de 19e eeuw. In 1997 waren er 7,5 miljoen varkens in Vlaanderen. Tussen 1950 en 2000 is de varkensstapel in Vlaanderen vertienvoudigd. Eigenlijk is de kweek van varkens een vrij recente ontwikkeling. In de 19e eeuw was het fokken van varkens meer direct gelinkt aan de Belgische markt. Vanaf 2000 is het aantal varkens gedaald, onder impuls van de toenmalige 'warme sanering'. De specialisten onder ons zullen dit beter kennen dan ikzelf. De 'warme sanering' beoogde voornamelijk de afbouw van de varkensstapel in functie van de mestproblematiek. MAP 1 (Mestactieplan) dateert uit die tijd. De daling vond plaats van 1998 tot 2007. In 2009 waren er 5,9 miljoen varkens in Vlaanderen. In 2013 waren er 6,2 miljoen. Er is dus weer een stijging, niet fenomonaal. Uit Europese data is af te leiden dat er maar twee landen zijn die in die jaren een significante stijging van de varkensstapel hebben gekend: België en Duitsland. In België is Vlaanderen voor 93 procent verantwoordelijk voor het aantal dieren.

De varkens zijn in grote mate voor de export bedoeld. Exacte cijfers zijn er, maar ze spreken elkaar licht tegen. Het komt erop neer dat België 2,5 keer meer varkensvlees produceert dan het binnenlands verbruikt. Het gaat niet over de dieren, maar over het vlees. Zoals u weet, is het grootste deel van de export verwerkt vlees en niet-levende dieren. Dat is ook van groot belang voor de handelsbalans. Ongeveer 28 procent is bestemd voor de binnenlandse markt, ongeveer 72 procent voor de buitenlandse markt. Het grootste deel gaat naar Duitsland, zo'n 43 procent, en 7 tot 8 procent is bestemd voor de buurlanden, waarvan Nederland en Frankrijk belangrijke afnemers zijn. Het gaat over 780.000 ton varkensvlees dat vanuit Vlaanderen wordt uitgevoerd.

Men zegt altijd dat er meer varkens dan mensen zijn. Dat klopt in Vlaanderen ongeveer: 6,2 miljoen varkens benadert in belangrijke mate het bevolkingscijfer. In West-Vlaanderen zijn er ongeveer 200 varkens per vierkante kilometer. Ik zal niet beginnen over de mestproblematiek die daarmee samenhangt.

Minister, wat leerde u uit het nieuwe cijfermateriaal over het door de eurocommissaris Hogan gesuggereerde overaanbod?

Als je er iets aan wilt doen, moet er misschien een afbouw van de varkensstapel komen. België en Duitsland zijn de enige stijgers. Ongetwijfeld is het verwijt van overproductie dus ook aan ons adres bedoeld. Als wij afbouwen in Vlaanderen, staan er onmiddellijk anderen klaar om de productie over te nemen. Het is een thema dat Europees moet worden aangekaart. Hoe staat u fundamenteel

tegenover de vraag om de varkensstapel wezenlijk af te bouwen? Hoe ziet u een dergelijke afbouw mogelijk?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, als ik de lawine aan cijfers hoor – en hij heeft gelijk want in West-Vlaanderen zijn er meer varkens dan mensen –, dan is mijn eerste reactie: 'So what?'.

Er is momenteel natuurlijk wel een overproductie, maar er is ook het Russisch embargo en de prijszetting. We werden in de afgelopen maanden geconfronteerd met een Europees commissaris die stelt dat de overproductie een probleem was en dat de EU niet kon ingrijpen of ondersteunen. Ik betwist dit nog altijd.

Mijnheer Caron, ik zou niet weten waarom we een sterk exportproduct zoals ons varkensvlees zouden moeten afbouwen. We zouden eerder moeten inzetten op het nog meer intensifiëren en het zoeken naar nieuwe markten. Er zijn tal van mogelijkheden – we hebben deze discussie al verschillende keren gevoerd – via het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM), via het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen (F.I.T.) en andere kanalen. Natuurlijk moeten we daar dan de middelen tegenover zetten en dat is wel een beetje het probleem. Ik weet ook wel dat het aanboren van nieuwe markten niet in een-twee-drie gebeurt, daar gaat jarenlange voorbereiding aan vooraf.

Ik weet natuurlijk wel wat de achterliggende motivatie en gedachte is van de heer Caron wat betreft de afbouw van de veestapel. Binnenkort zullen we ongetwijfeld nog enkele vragen of een resolutie krijgen over de daling van de vleesconsumptie en zo gaan we stilletjesaan door. Minister, we hadden hier gisteren een discussie over de instandhoudingsdoelstelling. Eerlijk gezegd, we kennen allemaal, met alle respect trouwens, de standpunten van Groen.

Als ik het goed voorheb, dateren de cijfers en de reactie die de heer Caron aanhaalt, van Europees commissaris van Landbouw Phil Hogan al van een tijdje geleden. Ik meen begrepen te hebben dat u begin deze week op stap bent geweest met EU-commissaris Hogan. Ik had de indruk door de berichten in de media en op internet dat hij toch een opening laat. Wat is er maandag uit de bus gekomen tijdens dat overleg?

De voorzitter: De heer Dochy heeft het woord.

De heer Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, minister, dames en heren, de opmerkingen van de heer Caron kunnen inderdaad in een context worden geplaatst. De eerste vraag is natuurlijk: aanvaarden wij hier vandaag dat landbouw en landbouwproducten zich onderwerpen aan de wereldmarkt? Of we dat nu willen of niet, sinds 1994 is Landbouw toegevoegd aan de World Trade Organization (WTO). Daar kunnen we niet onderuit. De productie van varkensvlees en andere land- en tuinbouwproducten bevindt zich op wereldschaal.

Twee Europese lidstaten hebben een verhoging van hun productie gekregen. Het aandeel van België ligt tussen 5 en 6 procent van de Europese productie. Als we maatregelen nemen, zal het effect op Europees niveau en zeker op wereldschaal bijzonder beperkt zijn. We moeten opletten met conclusies te trekken op microschaal en dan te hopen dat we daarmee op macro- of wereldschaal effecten kunnen bereiken, zeker als het gaat om een crisis zoals deze, die minstens voor een deel veroorzaakt werd door factoren die met de normale marktomstandigheden niets te maken hebben. Het gaat hier om een marktverstoring in de vorm van een exportverbod naar een belangrijk afzetgebied voor het Europese varkensvlees.

De voorzitter: De heer Vanderjeugd heeft het woord.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Het stemt ons ook gelukkig dat de eurocommissaris de Vlaamse varkenshouderij leert kennen. Ik sluit me aan bij de uiteenzetting van de heer Sintobin. Hij zit hier al langer dan ik, hij kent de achterliggende redenen van de heer Caron beter. Dat zijn niet alleen economische maar wellicht ook ecologische redenen. Op zich mag de vraag geen taboe zijn. De afbouw van de varkensstapel mag geen taboe zijn. Zoals de heer Caron zegt, dat mag niet alleen vanuit Vlaanderen gebeuren, dat moet voor heel Europa gelden.

Desalniettemin interesseren ons de concrete maatregelen die kunnen bijdragen tot een inkrimping van het aanbod en een betere prijszetting, zoals het sneller 'verslachten' van lichtere karkassen, en maatregelen in overleg met andere belangrijke producenten van varkensvlees zoals Duitsland en Denemarken. We mogen ons absoluut niet neerleggen bij de gedachte van de eurocommissaris dat het om overproductie gaat. We kunnen aantonen met cijfers dat dit niet het geval is. We moeten daar blijven tegen ingaan.

De voorzitter: De heer Engelbosch heeft het woord.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Mijnheer Caron, ik vind uw benadering vrij eenzijdig en nogal ongenueanceerd. U pleit bijna voor dure afbouwscenario's. We hebben dat ooit gedaan, u hebt zelf de cijfers aangehaald, we hebben ooit een minister gehad, u welbekend, met een warme sanering in 2000. Maar we zagen vanaf 2006 dat die sanering alweer tenietgedaan was en het aantal weer gestegen was. Dus daar geloof ik niet echt in.

We hebben natuurlijk een concurrentieel nadeel ten opzichte van andere landen. We hebben een hoge grondprijs en een hoge concentratie op een kleine oppervlakte wat heel veel druk geeft op de omgeving. Al die kosten moeten natuurlijk verrekend worden. Een hoge productie is gewoon een noodzaak om een leefbaar bedrijf te hebben in Vlaanderen.

Bijkomend krijgt de boer vandaag veel te weinig voor zijn product. De heer Sintobin heeft gepleit voor het vinden van nieuwe afzetmarkten. Akkoord, maar we moeten vooral zoeken naar lagere productiekosten voor de boeren. We zien toch een aantal mogelijkheden. We hebben het ooit gehad over de valorisatie van mest. Als we de kostprijs van de mest in een product kunnen omzetten, valt die kost voor de boeren al weg. In mooie woorden wordt dat dan een nutriëntenrecuperatie genoemd. Hierdoor kan een boer zijn productiekosten naar beneden halen. Hoe zit het met dat onderzoek?

Minister, een andere noodzaak lijkt ons de samenwerking met betrekking tot de verkoop van varkens. De Vlaamse varkenshouders moeten hun producten volgens ons gemeenschappelijk in het buitenland aanbieden. De individuele varkenshouders en slachthuizen zijn te klein om de grote volumes te leveren die, bijvoorbeeld, de Duitse klanten momenteel vragen. Als verschillende slachthuizen hun aanbod bundelen, kunnen op dat vlak stappen worden gezet. Hebt u er weet van dat stappen worden gezet om op dat vlak eventueel de krachten te bundelen?

Een derde mogelijkheid inzake kostenefficiëntie bevindt zich op het vlak van de voederkosten. We weten dat alternatieve bronnen van diervoer, zoals insecten, algen en eiwitten uit gras worden onderzocht. Ik zou u willen vragen hier verder op in te zetten. Op die manier kunnen we varkenssector helpen de kostprijs omlaag te halen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Voorzitter, ondertussen is met betrekking tot deze vraag om uitleg al heel wat input geleverd. Ik wil hier nog iets aan toevoegen. Mijn eerste reactie is dat ik me afvraag wat het eigenlijke doel van de vraag om uitleg over afbouw van de varkensstapel eigenlijk is. Is het doel economisch? De heer Vanderjeugd heeft al gesuggereerd dat het doel mogelijk ecologisch is. Op ecologisch vlak zijn echter al heel wat stappen gezet. Als we dat debat moeten voeren, wil ik een aantal elementen aanhalen. Wat de balansen en de gebruikte technieken betreft, zijn met betrekking tot de intensieve varkensteelt al heel wat stappen voorwaarts gezet. We krijgen nu niet het negatieve rapport uit de eerdere discussie waar de heer Caron naar heeft verwezen, we staan intussen al heel wat verder. Ik vraag me dan ook nog steeds af welk doel met de afbouw van de varkensstapel zou worden nagestreefd.

Minister, Europees commissaris Hogan heeft bepaalde uitspraken gedaan. Volgens hem kan de overproductie voor problemen zorgen met betrekking tot de prijssetting. Hebt u ondertussen een duidelijke argumentatie en onderbouwing gekregen? Volgens mij worden dergelijke uitspraken snel opgepikt. Dat kan, zoals u hier hebt gemerkt, tijdens discussies belangrijke gevolgen krijgen. Hebt u in dat verband een duidelijke onderbouwing gekregen?

Een ander punt is daarnet al door de heer Caron en de heer Dochy aangehaald. Dit is ook tijdens een eerder debat ter sprake gekomen. Welke impact zou een afbouw of bijsturing in Vlaanderen op de wereldmarkt hebben? Geloven we nu werkelijk dat wij in Vlaanderen de prijs van het varkensvlees op de wereldmarkt bepalen?

We moeten erkennen dat we met ons betrouwbaar en kwaliteitsvol vlees een belangrijke positie in de exportmarkt innemen. Dit is een meerwaarde. Op basis van die meerwaarde moeten we net meer op die markt inzetten. We moeten nagaan hoe we nog een betere positie kunnen uitbouwen. Wat de kostprijs betreft, is dit een belangrijk element. Ik hoop dat de belangrijke positie van onze varkenssector in het geheel ook binnen de Europese Commissie wordt erkend. In welke mate heeft Europees commissaris Hogan tijdens zijn gesprekken met u respect getoond ten aanzien van de varkenshouderij? Hebt u hier enig zicht op? Dit is van belang. Tijdens crisisperiodes hebben we immers Europese steunmaatregelen nodig. Hebt u tijdens uw contacten met Europees commissaris Hogan het gevoel gekregen dat er meer ruimte voor debat is gecreëerd?

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens (CD&V): Voorzitter, het betoog van de heer Caron heeft me wat verbaasd. Hij heeft gevraagd of het mogelijk is een bepaalde veestapel af te bouwen en hiervoor in middelen te voorzien. Gisteren hebben we hier nog een debat gevoerd over de vraag of er wel voldoende budgettaire middelen zijn om de bedrijven te helpen die door de programmatorische aanpak stikstof (PAS) zijn getroffen.

Ik herinner me dat professor Daems een tijdje geleden zijn bevindingen met betrekking tot het Strategisch Actieplan Limburg voor in het Kwadraat (SALK) heeft toegelicht. Hij heeft dit meteen verder doorgetrokken en gesteld dat we in Vlaanderen veel meer in een exportgerichte productie moeten investeren. We exporteren varkensvlees, maar ik heb net horen zeggen dat we dit beter afbouwen.

We moeten ook eerlijk zijn. De Europese Commissie zal niet beslissen ons vanwege de overproductie te helpen. De feiten zijn wat ze zijn. Slechts vier Europese lidstaten zijn exportgericht. Het komt de andere Europese lidstaten goed uit dat er goedkoop varkensvlees is. Als we dit punt op de Europese agenda

willen plaatsen, is dat natuurlijk het probleem. We moeten de zaken benoemen zoals ze zijn.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Voorzitter, dit onderwerp is hier al een aantal keren aan bod gekomen. Het is ook zeer acuut voor een sector die het bijzonder moeilijk heeft.

Mijnheer Caron, u hebt me eerst om de cijfers gevraagd. Ik heb de cijfers bij me. Het is misschien een goede zaak dit eens te formuleren op een objectieve, neutrale manier en niet op basis van een aantal uitspraken van een aantal personen.

Tijdens de tweede helft van 2014 is de Europese varkensvleesproductie, de hoeveelheid vlees in kilogram, met 2,2 procent gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2013. Dat zijn Europese cijfers. De stijging is te wijten aan een toename van het aantal geslachte varkens met 1,7 procent en aan een gematigde zomer, die ervoor heeft gezorgd dat de varkens beter konden groeien en bijgevolg een hoger slachtgewicht bereikten. Dat is het gemiddelde voor alle Europese lidstaten.

In België is de productie tijdens de tweede helft van 2014 met 0,9 procent gestegen. Dit is vooral te wijten aan het hoge aantal slachtingen in september 2014.

Als we naar het volledige jaar 2014 kijken, dan zien we dat de Belgische varkensvleesproductie met iets meer dan 1 procent is gedaald. In Nederland is voor heel 2014 de productie met 3,5 procent gestegen en in Polen met 7 procent.

Algemeen neemt onze varkensstapel niet toe, integendeel, de cijfers van de meitelling van de FOD Economie tonen aan dat de Belgische varkenspopulatie in 2014 met 2,2 procent is gedaald ten opzichte van 2013, de Vlaamse zelfs nog sterker met 3,3 procent. Het aantal varkens nam in Vlaanderen dus meer af dan het aantal kilogram varkensvlees dat werd geproduceerd. Dat zijn de cijfers.

De eurocommissaris heeft inderdaad bevestigd dat door de extra exportinspanningen die de sector heeft geleverd al meer dan 75 procent van het verlies van de Russische markt is goedge maakt, door de uitbreiding van de export naar andere en nieuwe markten. Het gaat dan over Zuid-Korea, de Filipijnen en Japan. Er is voor meer dan 400.000 ton aan Europees varkensvlees een nieuwe afzetmarkt gevonden.

De extra exportinspanningen van de sector hadden onder normale omstandigheden en dus zonder de Russische boycot zonder problemen de afzet voor deze extra productie kunnen garanderen. Ik blijf erbij dat de crisis waarin we ons momenteel bevinden, voor een groot deel zijn oorsprong vindt in het sluiten van de Russische markt. Maar het klopt natuurlijk dat Vlaanderen een netto-exporteur is van varkensvlees en wij dus extra gevoelig zijn voor verschuivingen in die wereldmarkt. Dat komt bij ons extra hard aan. Dat is ook wat wij maandag aan de Europees commissaris hebben duidelijk gemaakt tijdens een bezoek aan een varkenskwekerij en een gesprek met de varkenshouder zelf, met de verschillende ministers in België en de commissaris. De overheid wil investeren in een sector die op een gezonde en rendabele manier kan produceren rekening houdend met de omgeving, het milieu en de toekomstkansen in toch wel woelige economische omstandigheden.

Voor Vlaanderen is de varkenshouderij en de bijkomende keten een zeer belangrijk economische sector met werkgelegenheid. We mogen niet vergeten dat er een hele keten is opgebouwd die steunt op onze varkenssector. Het gaat over de

toelevering, de veevoederbedrijven, de slachthuizen, de vleesverwerkende bedrijven enzovoort. Al die sectoren samen zorgen voor een belangrijke tewerkstelling en creëren dus een economische meerwaarde in Vlaanderen. Vandaag is landbouw meer dan ooit een sector van ondernemers, en ondernemers zijn natuurlijk vrij om de beslissingen te nemen die ze nodig achten. In de zuivelsector gaan we juist weg van de quota en laten we de productiecapaciteit over aan de markt. Dat is een logische evolutie die we doormaken. We moeten dan ook niet het omgekeerde doen met de varkenssector.

We mogen ook niet vergeten dat we ons in een Europese en internationale markt bevinden. Mevrouw Rombouts, u vraagt naar de impact van maatregelen die wij zouden nemen, maar die zijn er niet. Dat wordt op een ander moment gecompenseerd, het gaat over een wereldmarkt. Het heeft weinig zin om in Vlaanderen maatregelen te nemen.

Als we er in Vlaanderen bewust voor zouden kiezen om onze varkensstapel substantieel af te bouwen, zal die ruimte elders worden ingenomen. Belgische slachthuizen zullen dan meer varkensvlees gaan importeren uit de buurlanden. De positie waarin de Vlaamse varkenshouder zich bevindt zal op dat vlak niet veranderen, mijnheer Caron.

De laatste maanden hebben we verschillende keren uitgebreid overleg gehad met de varkenssector in het varkensoverleg. De sector is zich bewust van het feit dat er nood is aan instrumenten om het aanbod meer te beheersen. België heeft tijdens de laatste landbouwradaar nog eens heel uitdrukkelijk gepleit voor steun, ook in de aanbodbeheersing, onder de vorm van een slachtpremie voor een lichter gewicht. Jammer genoeg was daar weinig steun voor van andere lidstaten.

Maandag hadden we de Europees commissaris op bezoek. We hebben heel uitdrukkelijk gekozen voor een bezoek aan een varkensbedrijf om heel expliciet onze specifieke situatie te schetsen. De commissaris heeft vastgesteld dat Denemarken en Vlaanderen een heel specifieke situatie hebben en is bereid om te zoeken naar oplossingen, specifiek voor die twee lidstaten. Zij zijn immers het meest getroffen.

De commissaris heeft een piste gelanceerd voor de private opslag. We hebben erop gewezen dat zo'n maatregel maar een tijdelijke oplossing biedt. Dat vlees komt nadien immers opnieuw op de markt. De commissaris beseft dat en wil op korte termijn bijkomende maatregelen treffen. Voor hem is het belangrijk dat die maatregel specifiek op Vlaanderen, België en Denemarken van toepassing is. Momenteel bekijken wij samen met Denemarken wat wij op tafel kunnen leggen.

Dit is dus goed nieuws. De commissaris heeft gezien dat er enorme kosten verbonden zijn aan de productie. Gemiddeld werd er voor een varken op het bedrijf dat we hebben bezocht, 100 euro geboden. De kostprijs was 120 euro. Dat is allemaal heel goed uitgelegd door de varkenshouder die dat op een schitterende manier heeft bepleit, gericht op de praktijk, bij de Europees commissaris, en dat heeft zijn effect niet gemist.

Er zijn nog bijkomende vragen, onder meer over de EU-onderbouwing. De commissaris vertrekt vanuit een aantal algemene gegevens, en het siert hem dat hij daaraan refereert. We zien ook dat er in veel andere sectoren waaronder de zuivelsector heel goede observatoria zijn in Europa. Alles is daar in detail gekend en er kan perfect worden voorspeld wat er zal komen. Bij de varkenssector is dat niet het geval. Ik heb maandag zelf nog eens uitdrukkelijk tegen de commissaris gezegd dat daar werk van moet worden gemaakt.

De varkenshouder zei ook tegen de commissaris dat Europa had voorspeld dat de voederprijzen zouden dalen, maar dat is niet het geval. Op basis van verkeerde

gegevens van Europa hebben we onze productie aangepakt. Het bewijst heel concreet dat Europa veel meer werk moet maken van goede cijfers, ook binnen de varkenshouderij. De commissaris had daar ook wel oor naar.

Het klopt dat we de kostprijzen moeten doen zakken. We stellen bijvoorbeeld vast dat de brandstofprijzen zijn gedaald. Je zou verwachten dat zich dat weerspiegelt in de verplaatsingskosten voor het voeder, dat moet worden gebracht naar de producent. Maar die kosten dalen niet in de praktijk. Dat is ook aangehaald op het varkensoverleg. Hetzelfde geldt voor de mest en de voederkost op zich. Er wordt onderzoek naar verricht. Er worden afspraken gemaakt binnen het varkensoverleg, maar dat heeft nog niet tot concrete resultaten geleid. We blijven het opvolgen. Het is belangrijk te zoeken naar alternatieven.

We willen ook de producentenorganisaties ondersteunen. Enkele collega's hebben gevraagd om beter samen te werken. Dat klopt. Het aanmoedigen van de producentenorganisaties is opgenomen in onze steun. Als de vraag komt uit de sector zullen we dat ten volle ondersteunen. Dat heb ik al een aantal keren duidelijk gemaakt aan de sector.

Collega's, er is een opening gemaakt door de Europese commissaris. We moeten nu afwachten wat die maatregelen zullen zijn. In elk geval is het de eerste keer dat dit signaal duidelijk wordt gegeven. Ik begrijp ook wel de vrees van de commissaris, die nog eens uitdrukkelijk heeft geuit dat, als hij een algemene Europese maatregel neemt, het weinig oplossingen zal bieden voor Vlaanderen en Denemarken. Hij zou heel specifiek voor Vlaanderen en Denemarken maatregelen willen nemen, omdat de situatie daar het meest schrijnend is. We kunnen begrijpen wat hij bedoelt. De budgetten zijn er ook niet om iedereen massaal te ondersteunen.

Dat is positief, maar het zal niet evident zijn om een maatregel te vinden die specifiek op maat is van België en Denemarken. Dat wordt de komende weken uitgewerkt. Onze diensten zijn ter beschikking van de Commissie. Ook samen met Denemarken zullen we verder in gesprek gaan, om dat goed op maat uit te werken. Dat is de stand van zaken. Wel goed nieuws dus.

Mijnheer Caron, uw visie over het afbouwen van de varkensstapel delen wij niet. De cijfers tonen dat dat niet het grootste probleem is. Als we dat enkel in Vlaanderen doen, zou het ook geen oplossing zijn. Dan zou de sector er nog veel meer onder lijden. Dat is onze overtuiging op basis van de cijfers die we hebben.

De heer Bart Caron (Groen): Minister, ik beseft dat je zo'n problematiek niet enkel in Vlaanderen kunt aanpakken, los van de Europese context. Als je hier voor aanbodbeheersing pleit, moet je dat ook doen in andere landen. Het is een fundamenteel andere benadering, dat weet ik. Ik sta relatief alleen in dat debat, maar ik verdedig mijn standpunt toch nog even.

De plek van de voedselproductie moet zo nauw mogelijk aansluiten bij de plek van consumptie. Dat is het principe van de korte keten. Het is ook de beste manier om de kosten te beheersen. Vandaag wordt landbouw hoofdzakelijk vanuit economisch oogpunt benaderd. Dan krijg je wat je nu krijgt: de afhankelijkheid van exportmarkten. Als die een embargo instellen, wordt een onderdeel van de markt het slachtoffer. Het is jammer, maar het is zo. Ondanks alle ecologische stappen die gezet zijn, collega's, blijft de milieudruk van die intensieve sector hoog.

Commissaris Hogan heeft niet enkel Vlaanderen bezocht, ook Wallonië, en ook Nederland. Op websites kun je identieke verklaringen van hem lezen over de Nederlandse varkenssector. Ik denk dat hij dat overal in Europa verkondigt over de varkenssector. We moeten een beetje afwachten hoe dat evolueert.

Er is een daling van de binnenlandse vleesproductie. Ik ben zelf een vleeseter, dus ik zal geen extremistische standpunten innemen. We zijn het, denk ik, maatschappelijk met zijn allen al eens dat we de vleesconsumptie moeten matigen. Maar de varkensproductie in Vlaanderen heeft een andere curve dan de vleesproductie, ze zijn tegengesteld. Al meer dan tien jaar daalt de gemiddelde vleesconsumptie met 15 procent. Dat is een terecht maatschappelijk fenomeen.

Minister, u zegt dat we goede cijfers moeten hebben om goede conclusies te trekken. Het is een economische sector, maar ik zou ook wel eens graag een analyse willen lezen van de overheidsinbreng in dit soort van economische sector. Niet vanuit Vlaanderen, maar we subsidiëren stallen, installaties, export, mestverwerking. Kijk vandaag in de kranten naar de artikels over het handelsverdrag tussen de EU en de VS. Dat heeft ook een grote impact. Het zou goed zijn om ook de andere financiële stromen te verrekenen.

De heer Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Met de laatste reactie van de heer Caron weten we eigenlijk echt waarover het gaat. Het gaat niet over de afbouw van de varkensstapel, maar over het verminderen van de vleesconsumptie. Het laatste is nog erger. Als we alle economische sectoren waaraan we subsidies geven, moeten stopzetten, dan zou er niet veel meer overblijven. Als u per se de varkensstapel wilt afbouwen, kunt u misschien volgende week in de commissie Buitenlands Beleid de vraag stellen hoe het komt dat onze exportcijfers zijn gedaald. U slaagt erin, net zoals gisteren, om uw vraag te stofferen met verouderde cijfers. Uw argumenten haalt u uit die cijfers. Uit het antwoord van de minister – ik ben in dezen geneigd om eerder haar dan u te geloven – blijkt dat u er weer naast zit. U hebt het gisteren gepresteerd met de nieuwsflits van Natuurpunt.

Minister, ik ben tevreden met en gerustgesteld door uw antwoord omdat u de economische meerwaarde van de landbouw en de tewerkstelling benadrukt. Mijnheer Caron, hoe zult u een en ander oplossen als u overgaat tot de afbouw van de varkensstapel? Zult u de bedrijven ook indelen in rode, oranje en blauwe bedrijven? Waar zult u het budget halen om dat te compenseren?

Minister, ik ben bijzonder blij dat we op korte termijn de voorstellen van de EU-commissaris zullen kunnen bespreken. Hopelijk komt er dan effectief steun voor de varkenssector in Vlaanderen.

De heer Bart Dochy (CD&V): Mijnheer Caron, aanvaarden we dat de varkenshouderij voor een deel economie is of niet? Dat is de essentie. Er wordt inderdaad heel wat geëxporteerd, maar dat geldt ook voor andere sectoren en misschien zelfs voor te weinig sectoren. Onze betalingsbalans ziet er niet zo schitterend uit. Landbouw in het algemeen en varkenshouderij in het bijzonder dragen heel wat bij tot een positief resultaat op de handelsbalans. Uiteindelijk moet we dat ook onder ogen durven te zien.

U spreekt over de subsidie voor de export. Daarmee zou het probleem echt kunnen worden opgelost. Van in het begin hebben landbouworganisaties uitdrukkelijk gepleit voor exportrestituties. Dat was de oplossing als directe maatregel die de Ruslandboycot zou kunnen hebben gecounterd op korte termijn. Maar dat is er niet. Er zijn inderdaad een aantal subsidies voor de varkensproductie, maar niet voor de export. Europa wil dat niet en houdt daaraan vast.

Door de volgehouden moed van de minister komt de EU-commissaris een klein beetje tot inzicht. Het heeft wel lang geduurd en het is nog maar een inzicht. We wachten nog op de maatregelen, maar de vooruitzichten zijn wat positiever dan enkele weken geleden. Ik dank u voor uw inspanningen en hoop dat er op korte termijn maatregelen komen, want de sector heeft die echt nodig. Er zijn

schrijnende situaties die worden veroorzaakt door externe, niet-economische factoren. Het is onrechtvaardig dat mensen worden getroffen als gevolg van een macroprobleem, meer bepaald een handelsoorlog tussen Europa en Rusland.

De heer Jelle Engelbosch (N-VA): Ik ben tevreden dat de meerderheid beseft dat dit een belangrijke economische sector is die in Vlaanderen heel wat mensen tewerkstelt. Mijnheer Caron, we leven nu eenmaal in een vrije markt. Ingrijpen op de aanbodzijde zal niet werken. Dat is ooit geprobeerd maar wordt al snel volledig tenietgedaan. Ik ben tevreden dat er ook moet worden nagegaan wat er kan gebeuren aan de kostenzijde. De productiekost van de varkens kan omlaag, waardoor de bedrijven leefbaarder worden.

Mevrouw Tinne Rombouts (CD&V): Minister, ik dank voor uw antwoord. We zien een lichtpuntje door uw inzet en de contacten die u hebt gelegd. Het is een startpunt om door te zetten zodat we de sector effectief de nodige ondersteuning kunnen bieden.

Mijnheer Caron, u merkt dat er minder vleesconsumptie is. Als mensen echt in armoede leven, zijn ze niet in staat om vlees te consumeren. Zodra ze iets meer geld hebben, consumeren ze iets meer vlees. Op het moment dat mensen in een sterke positie zitten, consumeren ze dan weer iets minder vlees. Dit zegt dus iets meer over de positie waarin Vlaanderen zich bevindt op de welvaartsstatus. Dat er op wereldschaal nog meer vlees wordt geconsumeerd, betekent dat er nog een hele weg af te leggen is op het vlak van welvaart. Als we daaraan met onze export van kwaliteitsvol en betrouwbaar vlees een goede bijdrage kunnen leveren, dan is dat ook belangrijk voor onze economie en welvaart. We zitten op de goede weg.

De heer Francesco Vanderjeugd (Open Vld): Als er met bloemen wordt gegoid, wil ik me aansluiten en de minister bedanken voor de geleverde inspanningen.

De heer Jos De Meyer (CD&V): Minister, ik wil nog een bijkomende vraag stellen, waarop u ons schriftelijk mag antwoorden. Gisteravond las ik als voorbereiding van deze vergadering toevallig een artikel waarin stond dat Europa een zelfvoorzieningsgraad voor varkensvlees heeft van 109 procent.

Het was mij eigenlijk onbekend dat we, als je de totale productie in- en uitvoer bekijkt, slechts 9 procent exporteren. Misschien kunt u dat toch eens nagaan, want het lijkt mij interessant om te weten of dit effectief zo is.

De voorzitter: Minister Schauvliege heeft het woord.

Minister Joke Schauvliege: Collega's, ik dank u om met bloemetjes te gooien. De bloempot was er deze keer niet bij. *(Gelach)*

Ik zei inderdaad "op korte termijn". Dat waren de letterlijke woorden van de commissaris. Ik heb die niet uitgevonden. Ik vroeg hem: "U zult onderzoeken welke maatregelen er kunnen worden genomen, op welke termijn kunnen we een antwoord verwachten?" Hij antwoordde toen: "Op korte termijn." Ik weet ook niet wat hij daarmee bedoelt. Misschien heeft dat in Ierland een andere definitie dan bij ons. Ik hoop in ieder geval dat het snel zal gaan. We blijven het opvolgen vanuit onze diensten. Als er nieuws is, zult u het ook wel vernemen.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron (Groen): Ja, minister, u wordt nog populairder: proficiat! Dankzij mij, weliswaar, dat wil ik toch wel onderstrepen.

Ik wil graag nog twee dingen zeggen. Ten eerste heb ik alle begrip voor de problematiek van de individuele landbouwers die getroffen zijn door die crisis. Laat dat duidelijk zijn. Ik vind ook dat ze recht hebben op een goede oplossing. Maar dat is een andere discussie dan de macrodiscussie over de varkens in Europa, als ik het zo mag zeggen.

Ten tweede pleit ik ervoor om naast een puur economische benadering, ook de andere dimensies van de fokkerij – of tout court: de vleesproductie – in rekening te brengen en daarvoor aandacht te hebben. Dat is mijn uitgangspunt, niet minder, maar ook niet meer.

Ik begrijp dat er een aantal fundamentele meningsverschillen zijn, die nog wel eens zullen terugkeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.